

Openstellingsbesluit uitvoering projecten LEADER GEUS 2026

Gedeputeerde Staten van Gelderland

Gelet op artikel 1.2 en paragraaf 7 van Hoofdstuk 2 van de Verordening Europese Landbouwsubsidies 2023-2027 provincie Gelderland;

Gelet op het Tweede Ondermandaat Programmering PR08/01/01;

Besluiten

- I. Vast te stellen het Openstellingsbesluit uitvoering projecten LEADER GEUS 2026.
- II. Het subsidieplafond voor de openstellingsperiode vast te stellen op € 496.943, waarvan 60,6% uit het Europees Landbouw Fonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO), 9,05% uit provinciale cofinancieringsmiddelen en 30,35% uit middelen van gemeenten of waterschap.
- III. Dat aanvragen kunnen worden ingediend van 1 september 2026, 09:00 uur tot en met 16 december 2027, 17:00 uur.
- IV. De volgende nadere regels vast te stellen:

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In aanvulling op artikel 1.1 van de Verordening wordt in dit besluit verstaan onder:

- Impactproject: de uitvoering van een concreet project, niet zijnde een Pionierproject;
- LAG: Lokale Actiegroep LEADER GEUS;
- LEADER-gebied GEUS: het gebied betreft de dorpen Garderen, Elspeet, Uddel en Speuld met de postcodes 3852, 8075, 3886 en 3888, gelegen in de gemeenten Apeldoorn, Barneveld, Ermelo en Nunspeet, met uitzondering van de bebouwde kom van Ermelo;
- LOS LEADER GEUS: Lokale Ontwikkelingsstrategie 2023-2027 LEADER GEUS;
- Pionierproject: een initiatief dat in potentie kansrijk kan zijn, maar waar eerst een concept voor ontwikkeld en of uitgetoetst moet worden. Resultaat van zo'n Pionierproject is bijvoorbeeld een haalbaarheidsstudie of businesscase;
- Verordening: Verordening Europese Landbouwsubsidies 2023-2027 provincie Gelderland.

Artikel 2 Subsidiabele activiteiten

Subsidie wordt verstrekt voor het uitvoeren van projecten die passen binnen de door Gedeputeerde Staten goedgekeurde LOS LEADER GEUS en die zijn geselecteerd door de LAG.

Artikel 3 Aanvrager

Subsidie kan worden aangevraagd door:

- a. rechtspersonen;
- b. ondernemingen zonder rechtspersoonlijkheid;
- c. samenwerkingsverbanden van bovenstaande partijen.

Artikel 4 De aanvraag

1. Een aanvrager dient een cofinancieringsverklaring bij zijn aanvraag te voegen waaruit blijkt dat de gemeente of het waterschap 30,35% van de totale subsidie voor zijn rekening neemt.
2. Indien de subsidie wordt aangevraagd door een onderneming bevat de aanvraag in aanvulling op artikel 1.6 van de Verordening gegevens waarmee de subsidieaanvrager kan aantonen dat de onderneming een mkb onderneming is als bedoeld in artikel 2, tweede lid, van Verordening (EU) Nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard.
3. Indien kosten worden gemaakt voor het voorbereiden, opstellen of indienen van de aanvraag dient de aanvrager opdrachtbevestigingen mee te sturen met de aanvraag. Dit geldt uitsluitend in het geval dat er bij deze kosten sprake is van kosten derden.

Artikel 5 Subsidiabele kosten

1. Overeenkomstig artikel 1.8 en artikel 2.7.6 van de Verordening komen de volgende kosten voor subsidie in aanmerking, voor zover zij direct verbonden zijn met de uitvoering van de desbetreffende subsidiabele activiteiten:

- a. loonkosten inclusief overheadkosten;
 - b. de kosten van door een subsidieontvanger verrichte eigen arbeid inclusief overhead kosten;
 - c. bijdragen in natura in de vorm van door of namens de subsidieontvanger op geld te waarden inbreng van producten of diensten, waar geen bonnen en betaalbewijzen voor beschikbaar zijn en die voldoen aan de criteria genoemd in artikel 67, eerste lid, van verordening 2021/1060;
 - d. afschrijvingskosten als bedoeld in artikel 67, tweede lid, van verordening 2021/1060;
 - e. andere kosten waarvoor een factuur of document met gelijkwaardige bewijskracht kan worden overlegd;
 - f. kosten voor het voorbereiden, opstellen of indienen van de aanvraag;
 - g. legeskosten.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 67, eerste lid van verordening 2021/1060, geldt dat bijdragen in natura bestaande uit onbetaalde arbeid van vrijwilligers subsidiabel zijn tegen een tarief van € 22 per uur.
 3. De kosten, bedoeld in het eerste lid, onder f en g, komen voor subsidie in aanmerking indien de handelingen zijn verricht en daartoe opdracht is verleend binnen één jaar voordat de subsidieaanvraag is ingediend.
 4. De kosten, bedoeld in het tweede lid, zijn uitsluitend subsidiabel indien de werkelijke arbeidstijd gecontroleerd kan worden door middel van een urenregistratie.
 5. De kosten, bedoeld in het eerste lid, onder f en g, zijn subsidiabel voor maximaal 10% van de totale subsidiabele kosten met een maximum van € 20.000.

Artikel 6 Berekening subsidiabele kosten

1. Indien subsidiabele kosten worden berekend op grond van artikel 1.9a van de Verordening, is in het kader van dit openstellingsbesluit alleen artikel 1.9a, eerste lid, onder a, van toepassing. Artikel 1.9a, eerste lid, onder b, wordt als berekenwijze uitgesloten.
2. Indien subsidiabele kosten worden berekend op grond van artikel 1.9c van de Verordening, is in het kader van dit openstellingsbesluit alleen artikel 1.9c, eerste lid, onder a van toepassing. Artikel 1.9c, eerste lid, onder b, wordt als berekenwijze uitgesloten.

Artikel 7 Hoogte subsidie

1. De subsidie voor Pionierprojecten bedraagt 50% van de subsidiabele kosten met een minimum van € 12.500,00 en een maximum van € 24.999,99.
2. De subsidie voor Impactprojecten bedraagt 50% van de subsidiabele kosten met een minimum van € 25.000 en een maximum van € 100.000.
3. Op de subsidies zijn de regels van toepassing inzake arrangement 2, bedoeld in artikel 1.7, vijfde lid, van de Verordening.

Artikel 8 Bevoorschotting

Conform artikel 1.17 van de Verordening zal ambtshalve een voorschot van 50% van de verleende subsidie worden verstrekt.

Artikel 9 Selectie van aanvragen

1. Conform artikel 2.7.8 van de Verordening vindt de selectie van activiteiten die voor subsidie in aanmerking komen plaats door de LAG, op basis van de selectiecriteria zoals opgenomen in hoofdstuk 7.3 en bijlage 3 van de LOS LEADER GEUS. Per selectie criterium wordt een score toegekend.
2. Een aanvraag behaalt ten minste de per criterium opgegeven minimale score en in totaal minimaal 60 punten om voor subsidie in aanmerking te komen.
3. Als het subsidieplafond in een besluitvormende LAG-vergadering dreigt te worden overschreden, dan worden de aanvragen die het minimumaantal punten behalen als bedoeld in het tweede lid gerangschikt op basis van de hoogste totaalscore en wordt de aanvraag of aanvragen met de hoogste totaalscore geselecteerd.
4. Op de website <https://gebiedsaanpakgeus.nl/leader> staan de data van de besluitvormende LAG-vergaderingen en de uiterste data waarop de aanvraag compleet dient te zijn ingediend voor deze LAG-vergaderingen.
5. Als de gerangschikte aanvragen, bedoeld in het derde lid, op een gelijke totaalscore eindigen, wordt de onderlinge rangorde van die aanvragen bepaald door de hoogst behaalde score voor het selectie criterium "1. Inhoudelijke doelen LOS".
6. Als toepassing van het vijfde lid ertoe leidt dat aanvragen op een gelijke score eindigen, wordt de onderlinge rangorde van de aanvragen bepaald door de hoogst behaalde score voor het selectie criterium "2. LEADER kenmerken".
7. Als toepassing van het zesde lid ertoe leidt dat aanvragen op een gelijke score eindigen, wordt de onderlinge rangorde van de aanvragen bepaald door de hoogst behaalde score voor het selectie criterium "3. Haalbaarheid".

8. Als toepassing van het zevende lid ertoe leidt dat aanvragen op een gelijke score eindigen, wordt de onderlinge rangorde van de aanvragen bepaald door de hoogst behaalde score voor het selectie criterium "4. Value for money".
9. Als toepassing van het achtste lid ertoe leidt dat aanvragen op een gelijke score eindigen, wordt de onderlinge rangorde van die aanvragen bepaald door loting conform artikel 1.12 zevende lid van de Verordening.
10. Indien er sprake is van een aanvraag waarbij de LAG of de penvoerder van de LAG aanvrager is, vindt de beoordeling zoals bedoeld in het eerste lid plaats door Gedeputeerde Staten van Gelderland.

Artikel 10 Verplichtingen

De activiteiten waarvoor subsidie is verstrekt dienen uiterlijk te zijn afgerond op 31 december 2028, tenzij in de beschikking anders is bepaald.

Artikel 11 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op 1 september 2026 en vervalt op 16 december 2027 om 17:00 uur, met dien verstande dat het van toepassing blijft op de aanvragen die gedaan zijn binnen de openstellingsperiode.

Artikel 12 Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: 'Openstellingsbesluit uitvoering projecten LEADER GEUS 2026'.

namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Marjoos van den Berg

Teammanager Agrifood

Toelichting

I Algemeen Deel

LEADER is een onderdeel van het GLB. LEADER is de afkorting voor Liaison Entre Actions de

Développement de l'Économie Rurale. GLB is de afkorting voor het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Het Nationaal Strategisch Plan (NSP) is de Nederlandse invulling van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Nederland heeft op 30 september 2022 haar Nederlands Nationaal Strategisch Plan GLB 2023-2027 bij de Europese Commissie ingediend. Dit NSP is op 13 december 2022 door de Commissie goedgekeurd. De Verordening Europese landbouwsubsidies 2023-2027 provincie Gelderland vormt de basis voor het verstrekken van NSP-subsidies door de provincie Gelderland. Deze verordening is ook de grondslag voor dit openstellingsbesluit.

LEADER is een verplichte interventie in het GLB-NSP 2023-2027 en wordt gekenmerkt door een bottom-up werkwijze, waarin Lokale Actiegroepen (LAG's) zich organiseren en vanuit een gebiedsproces een Lokale Ontwikkelingsstrategie (LOS) voor hun gebied opstellen. Een strategie draagt bij aan doelen op het gebied van klimaat, milieu, biodiversiteit en sociaal economische ontwikkeling. Uiteindelijk is een door Gedeputeerde Staten (GS) goedgekeurde LOS een voorwaarde om als gebied subsidie te krijgen voor de uitvoering van LEADER-projecten onder het GLB-NSP.

Op grond van dit openstellingsbesluit kan subsidie worden verstrekt ten behoeve van uitvoering van projecten in het kader van de LOS.

Dit openstellingsbesluit is voorbereid door de Lokale Actiegroep (LAG). In een LEADER-gebied leidt de LAG de plaatselijke ontwikkeling van het plattelandsgebied. Een LAG doet dit aan de hand van hun LOS. Hierin staan selectiecriteria, waarmee projecten worden beoordeeld om in aanmerking te komen voor een LEADER-subsidie. Bij het opstellen van de strategie en specifiek de daarbij behorende sterktezwakteanalyse (SWOT) is niet gebleken dat de positie van vrouwen of de deelname van vrouwen een aandachtspunt is binnen het gebied. Daarom is het niet als behoefte opgenomen in de strategie. De LOS van LEADER GEUS is te raadplegen op de website www.gebiedsaanpakgeus.nl/leader. De LAG beoordeelt de ingediende subsidieaanvragen. De beoordeling van de LAG wordt gegeven op basis van het beoordelingsformulier dat als bijlage in de LOS is opgenomen.

Subsidie kan worden aangevraagd via het portal van Stimulus, waarna Stimulus de ontvankelijkheidstoets uitvoert en de documenten aanlevert bij de LAG. De LAG is verantwoordelijk voor de inhoudelijke beoordeling en geeft een score voor de mate waarin aanvragen binnen de LOS passen. De LAG levert

hiervoor een gemotiveerde onderbouwing. Zodra duidelijk is welke aanvragen subsidieverlening kunnen krijgen stuurt de LAG deze naar Stimulus voor de conformiteitstoets.

Uitvoering door Stimulus

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) is aangewezen als betaalorgaan en is verantwoordelijk voor het beheer en de controle van de uitgaven uit het ELFPO (Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling) en ELGF (Europees Landbouw Garantiefonds). Met uitzondering van het verichten van betalingen kan het betaalorgaan de uitvoering van de overige taken overdragen aan een zogenoemde Delegated Body. In Nederland zijn Stimulus en Samenwerkingsverband Noord Nederland (SNN) door RVO gecertificeerd om de GLB-NSP interventies uit te voeren. De werkzaamheden van de Delegated Bodies worden vervolgens op basis van steekproeven door RVO gecontroleerd.

De provincie Gelderland heeft ervoor gekozen om de uitvoering van het GLB-NSP 2023-2027 neer te leggen bij Stimulus. Stimulus is een subsidieafdeling van de provincie Noord-Brabant gericht op de uitvoering van Europese subsidieprogramma's.

Juridisch kader

Ter uitvoering van diverse Europese verordeningen is door de minister van LNV de Regeling uitvoering NSP GLB 2023-2027 opgesteld. Deze regeling vormt samen met de verschillende Europese verordeningen de grondslag voor de Verordening Europese Landbouwsubsidies 2023-2027 provincie Gelderland. Artikel 1.2 van die Verordening schrijft voor dat GS een openstellingsbesluit kunnen vaststellen. Dit openstellingsbesluit geeft hieraan uitvoering. Dit openstellingsbesluit moet dan ook worden gelezen in samenhang met die Verordening. Meer concreet betekent dit dat de artikelen over nationale cofinanciering, weigeringsgronden, aanvraagvereisten, subsidie-arrangementen, subsidiabele kosten, niet-subsidiabele kosten, staatssteun, verdelingswijze, verplichtingen, bevoorschotting, wijzigingsverzoeken en gegevensverstrekking hier onverkort van toepassing zijn, tenzij daar in dit openstellingsbesluit van wordt afgeweken of hiervoor in dit openstellingsbesluit nadere regels worden gesteld, voor zover de Verordening dat toestaat.

Staatssteun

Binnen LEADER worden uiteenlopende activiteiten subsidiabel gesteld. Er kunnen activiteiten tussen zitten die niet vallen binnen de werkingssfeer van artikel 42 Verdrag betreffende werking van de Europese Unie (VWEU), dat wil zeggen activiteiten die niet gericht zijn op de primaire productie van landbouwproducten of de handel in landbouwproducten. In zo'n geval ontbreekt een kader om geoorloofd staatssteun te verlenen.

Om te spreken van staatssteun moet aan alle onderstaande criteria worden voldaan:

- a. er is sprake van een steunmaatregel die een voordeel verschaft, in welke vorm dan ook;
- b. dit voordeel wordt direct of indirect bekostigd uit overheidsmiddelen;
- c. hierdoor worden één of meer specifieke ondernemingen begunstigd;
- d. dit vervalst de mededinging of dreigt dat te doen; en
- e. hierdoor kan de handel tussen de Europese lidstaten ongunstig worden beïnvloed.

Als er sprake is van staatssteun en artikel 42 VWEU is niet van toepassing, kan steun alleen worden verstrekt in overeenstemming met de De-minimisverordening. Op grond hiervan kan de totale overheidssteun maximaal € 300.000 over een periode van drie jaren bedragen.

II Artikelsgewijze toelichting

Subsidieplafond

Het subsidieplafond bestaat voor 60,6% uit ELFPO-middelen, voor 9,05% uit provinciale middelen en voor 30,35% uit middelen van de gemeente of het waterschap.

Artikel 2 Subsidiabele activiteiten

Artikel 2 schrijft voor dat subsidie kan worden verstrekt voor de activiteiten als bedoeld in artikel 2.7.3 van de Verordening. Dit houdt in dat subsidie kan worden verstrekt voor het uitvoeren van projecten die zijn geselecteerd door de LAG.

Artikel 3 Aanvrager

In aanvulling op artikel 2.7.4 van de Verordening wordt de aanvraagcategorie natuurlijke personen beperkt tot ondernemingen zonder rechtspersoonlijkheid.

Artikel 4 De aanvraag

Een aanvrager dient een cofinancieringsverklaring bij zijn aanvraag te voegen waaruit blijkt dat de gemeente of het waterschap 30,35% van de totale subsidie voor zijn rekening neemt. Deze verklaring wordt afgegeven door de gemeente Apeldoorn en wordt verzorgd door de LEADER-coördinator.

Artikel 5 Subsidiabele kosten

In aanvulling op de kosten die in artikel 1.8 van de Verordening voor subsidie in aanmerking komen, zijn ook de kosten voor het voorbereiden, opstellen of indienen van de aanvraag en legeskosten subsidiabel. Deze kosten kunnen respectievelijk op grond van artikel 2.7.6, tweede en derde lid en artikel 1.10, onder e, van de Verordening (onder voorwaarden) subsidiabel worden gesteld. Deze kosten mogen maximaal 10% van de totale subsidiabele kosten bedragen, waarbij een maximum geldt van € 20.000.

Bij kosten voor het voorbereiden, opstellen of indienen van de aanvraag betreft het algemene kosten die noodzakelijkerwijs worden gemaakt om het projectplan en de begroting te ontwikkelen. Zo kan bijvoorbeeld een bestek worden opgesteld om een onderbouwing te kunnen leveren voor de begroting.

Onder deze kosten vallen die voor adviezen op het gebied van duurzaamheid en die voor haalbaarheidsstudies. Deze kosten dienen samen te hangen met de vraag of het project te realiseren is en die noodzakelijk zijn voor het opstellen van de aanvraag. Ook vallen hieronder kosten voor grond- en andere onderzoeken die samenhangen met een vergunningprocedure, en de bijbehorende leges.

Het gaat bij deze voorbereidende werkzaamheden nadrukkelijk niet om de uitvoering van de activiteiten waarvoor subsidie wordt gevraagd, maar om de voorbereiding daarvan.

Voor zover noodzakelijk en adequaat in relatie tot het doel van de subsidie komt ook de inzet van vrijwilligers voor € 22,00 per uur voor subsidie in aanmerking. De inzet van vrijwilligers is subsidiabel indien de werkelijke arbeidstijd gecontroleerd kan worden. Artikel 1.8, onder c, van de Verordening is van toepassing. Dit artikelonderdeel verwijst naar de criteria genoemd in artikel 67, eerste lid, van Verordening (EU) 2021/1060. Kort samengevat betekent dit, voor zover hier van belang, dat de overheidssteun die aan de concrete actie is betaald, inclusief bijdragen in natura, niet hoger is dan het totale bedrag aan subsidiabele uitgaven, exclusief bijdragen in natura, aan het einde van de concrete actie.

Artikel 6 Berekening subsidiabele kosten

De subsidiabele kosten worden berekend op de wijzen als bedoeld in artikel 1.9 van de Verordening. Deze wijzen zijn: a) berekening van de subsidiabele kosten zonder vereenvoudigde kostenoptie, als bedoeld in artikel 1.9a van de Verordening, b) berekening van de subsidiabele kosten met vereenvoudigde kostenoptie voor arbeidskosten, als bedoeld in artikel 1.9b van de Verordening, en c) berekening van de subsidiabele kosten met vereenvoudigde kostenoptie voor overige kosten, als bedoeld in artikel 1.9c van de Verordening.

In artikel 6 is bepaald dat de uurtarieven zoals genoemd in de artikelen 1.9a, eerste lid, onder b, en 1.9c, eerste lid, onder b, niet toegepast kunnen worden. De reden hiervan is dat deze tarieven nog niet zijn goedgekeurd door de Auditdienst van het Rijk (ADR).

Artikel 7 Hoogte van de subsidie

Ingevolge artikel 2.7.7 van de Verordening is de hoogte van de subsidie gebaseerd op de door GS goedgekeurde LOS, waarbij rekening wordt gehouden met eventueel van toepassing zijnde staatssteunbepalingen op grond van de staatssteunregels. De subsidie wordt niet verleend als deze minder bedraagt dan de vermelde minimale subsidie.

Artikel 1.7, vijfde lid, van de Verordening geeft de mogelijkheid dat arrangement 2 ook van toepassing kan zijn op subsidies tot € 25.000.

Artikel 9 Selectie van aanvragen

Artikel 9 van dit openstellingsbesluit betreft de wijze van selectie van aanvragen. In dit artikel is geregeld dat de LAG LEADER GEUS de aanvragen beoordeelt aan de hand van de selectiecriteria in paragraaf 7.3 en bijlage 3 van de LOS LEADER GEUS. Een aanvraag dient minimaal 60 punten te scoren.

Bij criterium 1 gaat het om de mate waarin een project bijdraagt aan de inhoudelijke doelen van de LOS. Hiermee is bedoeld dat het project aan minimaal één doel moet bijdragen. Bij criterium 1 maakt het voor de score niet uit of je aan meer dan één doel bijdraagt. Dit wordt wel beloond bij criterium 2d, integraliteit.

De aanvragen worden op volgorde van binnenkomst door de LAG beoordeeld, de aanvraag dient compleet te zijn ingediend via de portal van Stimulus. Er vindt geen rangschikking van aanvragen plaats. Uitzondering hierop is wanneer er bij één besluitvormende LAG-vergadering meer aanvragen zijn ingediend, die voldoen aan de minimumvereisten, dan waarvoor nog budget beschikbaar is. In die situatie is er sprake van rangschikkingen en wordt het nog resterende budget toegewezen aan de aanvragen met de hoogste score. Dit is geregeld in artikel 9, derde lid. Voor het geval aanvragen eenzelfde totaalscore halen, is in artikel 9, vijfde, zesde en zevende lid, geregeld op welke wijze dan aan de hand van de verschillende selectiecriteria moet worden doorgeselecteerd, uiteindelijk eindigend met een loting zoals geregeld in artikel 9, achtste lid.

Gedurende het jaar zijn er meerdere vergaderingen waarin projecten worden getoetst. De data waarvóór de formele aanvraag dient te worden gedaan om in een bepaalde vergadering te worden getoetst opgenomen onder 'indieningsdata'. Deze data worden tezamen met de vergaderdata van de LAG gepubliceerd op de website van LEADER GEUS: <https://gebiedsaanpakgeus.nl/leader/>

Indien de LAG of de penvoerder van de LAG een subsidieaanvraag indient zal de beoordeling hiervan plaatsvinden door GS van Gelderland en worden vastgesteld door de LAG. GS maken hierbij gebruik van het scoreformulier (bijlage 3) uit de LOS. Op deze wijze wordt gewaarborgd dat wordt gehandeld overeenkomstig artikel 33, vijfde lid, van Verordening (EU) 2021/1060. In dit lid is bepaald dat indien de LAG de begunstigde is, de LAG ervoor moet zorgen dat de scheiding van functies wordt geëerbiedigd.

Artikel 10 Verplichtingen

Artikel 1.15 van de Verordening bevat een aantal algemene verplichtingen voor de subsidieontvanger. In aanvulling hierop regelt artikel 10 dat het project waarvoor subsidie is verleend uiterlijk dient te zijn afgerond op 31 december 2028, tenzij in de beschikking anders is bepaald.